

„Tiszapárt és Thajszpárt, vagy pro- és constitutíó, vagy az eladó leányok és legények, vagy szabadelvű bel-házasodás. Fuzionáljatok!!” Bolond Istók, 1877. – A karikatúra egyrészt visszautal az 1875-ös pártfúzióra, amikor is Tisza Kálmán „szögre akasztotta” az ún. bihari pontokat. A bihari programot Tisza pártja – a kormányzó Deák Ferenc vezette párt ellenzékeként – a kiegyezés után dolgozta ki. Eszerint önálló magyar hadsereget, pénzügyi és kereskedelmi rendszert kívántak volna. 1875-ben viszont Tisza vezetésével kiegyeztek a meggyengült kormánypárt egyes csoportjaival, s Szabadelvű Párt néven egyesültek. Ezzel Tisza megszerezte ugyan a hatalmat, de régebbi politikai programját fel kellett adnia. A menyasszonyi ruhában ábrázolt Thaisz Elek Budapest rendőrfőkapitánya, Tisza Kálmán jobb keze, akit Tisza minden politikai célzatú akciójában is segítségül hívott. A rajzon a „menyasszonyt” könnyűvérű nők csoportja búcsúztatja, hiszen egyrészt Thaisz – mint főkapitány – állította ki a prostituáltak bárcáját és engedélyeit, másrészt a közvélemény pontosan tisztában volt azzal, hogy Thaisz nem csak a főváros rendőrségét, de egy időben a város prostitúciós hálózatát is megszervezte és sarcolta.

Thaisz úr maitress-e

Az apácák nőnevelőjével szemközt levő, továbbá Luft Rézi és Karácsonyiné bordélyházai, dacára a tanácsi végzésnek, maig sincsenek bezárva.

Tehát csakugyan igaz, hogy Linzerné,⁷ Thaisz úr maitress-ének akarata felül áll a hatóság intézkedésein! QUOUSQUE TANDEM ABUTERE THAISZ?⁸

(Közbiztonság. Rendészeti elméleti és tapasztalati ismereteket terjesztő heti közlöny,
1870. február 6. 24.)

Süket Argusz

A városi kapitányságnak írja a „H.” lehet, hogy van száz szeme, mint Argusznak, de füle nincs egy sem. Legalább nem hallja azon infernalis⁹ lármát, mellyel a főváros éjjeli nyugalmát verik fel az ELLENŐRIZETLEN TIVORNYA FÉSZKEK, a sengerájok, és singhallék. Csak a belvárosban magában ott van mindjárt egy orditórium¹⁰ a Hatvani utca¹¹ egy udvarán (nem áruljuk el, hol? Lássuk, rájönnek-e a közrend közegei?), hova négy ház ablakai néznek, s négy ház lakói vannak folytonos német jodlirozás veszekedett macskazenéjének kitéve még éjfél után is. Az Ősz utcában¹² pedig síppal-dobbal lármázza be a csőcseléket egy szennyes, ronda pusztá telekre Markules-cirkus, mely azonban inkább nevezhető Marhutesnek. Mind e Nyírbaktán sem járó éjjeli lármázás iránt nincs semmi érzelme tevékeny főkapitányunknak, pedig hogy szeret nyugodtan aludni, bebizonyította akkor éjjel.¹³

(Kelet Népe, 1875. július 9.)

7 Értsd: Linzerné, később Thaisz Elekné Reich Fáni.

8 Rájátszás Cicero Catilina elleni első beszédének kezdősorára. Cicero szövege: Quo usque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? (Azaz: „Ugyan meddig élsz vissza, Catilina, még a türelmünkkel?”)

9 „Pokoli”.

10 Szójáték az „ordít” és az „orditorium” szavak összehangzásával.

11 Azaz a mai Kossuth Lajos utca.

12 A mai Újpesten.

13 Az utalás egy óriási botrányra utal, melybe a főkapitány majdnem belebukott. Nem sokkal a cikk előtt óriási nyári vihar tört ki, epicentruma a Tabán volt. A pusztítás hatalmas volt, de Thaisz csak másnap délután tekintette meg a károkat. (A katasztrófavédelmi feladatok ekkor még – fővárosi tűzoltóság híján – rendőri feladatnak számított. Ahogy a *Kelet Népe* írta az előző napon: „Thaisz Elek úr a vész alatt ferblizett vagy egyebet csinált; az is teljesen mellékes kérdés, hogy ferblizett vagy csinált egyebet; a fő az, hogy a kapitány nem volt a veszély helyszínén.” Az esetet vizsgáló bizottság kiderítette, hogy Thaisz – sok más potentáttal együtt – azon az éjjelen Szilvásy úr házában kártyázott és tivornyázott. A károkról hírt hozó rendőrt a palota kauzából elküldték. A vizsgálat után a közrendőrt felelősnek találták és elcsapták a rendőrségtől.